Prima instanță judecătoria Chișinău, sediul Central, judecătorul Sergiu Suvac
Dosarul nr. 2ri-30/25 / 2-24147157-02-2ri-24012025 /

Republica Moldova
Curtea de Apel Centru
D E C I Z I E

21 august 2025 mun. Chișinău
Completul de Contencios Administrativ în componența:
Preşedintele completului, judecătorul Mîra Ghenadie
Judecătorii Andrei Cașcaval şi Bostan Angela

Examinînd, în ordinea art. 8 al Legii insolvabilității, coroborat cu art. 424 alin. (1) Cod de procedură civilă al RM, fără ședință de judecată, recursul declarat de Serviciul Fiscal de Stat, împotriva încheierii Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 24 decembrie 2024, emisă în cauza de insolvabilitate, la cererea introductivă înaintată de Serviciul Fiscal de Stat privind intentarea procedurii de insolvabilitate în privința SRL ”Optima Work”,-

Audiind raportul judecătorului Bostan A., în baza materialelor cauzei şi argumentelor recursului, Completul judiciar,

c o n s t a t ă :

<u>Obiectul acțiunii, circumstanțele cauzei.</u>

La data de 23.12.2024, Serviciul Fiscal de Stat a depus în instanța de insolvabilitate cerere introductivă cu privire la intentarea procesului de insolvabilitate față de SRL „Optima Work”.

În susținerea cererii introductive, Serviciul Fiscal de Stat a invocat că, la situația din 13.11.2024, conform contului curent generalizat al contribuabilului, SRL ”Optima Work” înregistrează o restanță la bugetul public național în sumă de 18 514 029,86 lei, constituită din: - creanțe chirografare de rangul III (plăți de bază) – 8 406 184,95 lei și – creanțe chirografare de rangul VI (majorări de întârziere, amenzi) – 10 107 844,91 lei.

Notează că, restanța față de stat, s-a format în baza dărilor de seamă prezentate pentru perioada fiscală *****, precum și în temeiul Deciziilor asupra cazului de încălcare a legislației fiscale nr. *****din 24.10.2021 și nr. ***** din 24.07.2024, care până în prezent nu a fost onorată de către debitor.

Menționează că, în scopul asigurării încasării restanței și aplicării măsurilor de executare silită, Serviciul Fiscal de Stat a emis hotărârile seria ***** nr. ***** din 29.11.2021 și nr. ***** din 17.09.2024 cu privire la executarea silită a obligației fiscale a contribuabilului, în temeiul art. 196 alin. (5) Cod fiscal.

Atrage atenția că, deși hotărârile în cauză au fost remise în adresa debitorului, acestea nu au fost contestate de către ultimul.

Invocă că, în temeiul art. 229 Cod fiscal, s-au suspendat operațiunile la conturile bancare deținute de contribuabilul debitor în instituțiile bancare, fiind emise dispoziții privind suspendarea operațiunilor la conturile bancare ale contribuabilului.

Consecvent, întru asigurarea stingerii obligației fiscale, în perioada 01.04.2020 – 12.11.2024, au fost înaintate ordine incaso în sumă totală de 1 397 759,31 lei, la conturile bancare deținute în instituțiile financiare de către SRL ”Optima Work”, sumele înaintate fiind executate parțial, fiind încasată suma de 175 258,28 lei, în rest aceste sume nu au fost executate, pe motivul insuficienței mijloacelor bănești în cont.

Punctează de asemenea reprezentantul Serviciului Fiscal de Stat că, prin scrisoarea nr. ***** din 24.08.2021, a remis executorului judecătoresc Ciobanu Ruslan, hotărârea cu privire la executarea silită a obligației fiscale a contribuabilului seria ***** nr. ***** din 29.11.2021, în vederea aplicării măsurilor de executare silită.

Remarcă că, în scopul asigurării încasării restanței și aplicării măsurilor de executare silită, Serviciul Fiscal de Stat a efectuat interpelări la instituțiile abilitate, în rezultatul cărora, a fost întocmit actul de carență nr. 57 din 13.11.2024.

Precizează că, în perioada monitorizării, SRL ”Optima Work” nu a prezentat lista debitorilor pasibili de urmărit, în conformitate cu art. 205 Cod fiscal.

În aceeași ordine de idei, atestă că, potrivit Portalului Național al Instanțelor de Judecată, în privința debitorului nu a fost intentată procedura de insolvabilitate și prin urmare, reieșind din circumstanțele descrise mai sus, se denotă întrunirea condițiilor prevăzute de art. 10 din Legea insolvabilității, pentru intentarea procesului de insolvabilitate, or, Serviciul Fiscal de Stat deține o creanță certă, neîndoielnică – în sensul că, asupra ei să nu fie conturat un litigiu), lichidă (având un cuantum determinat) și exigibilă (a cărei executare creditorul poate să o pretindă imediat) față de debitor, fiind constatat astfel temeiul general de intentare a procesului de insolvabilitate față de SRL ”Optima Work” și anume – incapacitatea de plată a ultimului.

Mai indică că, în conformitate cu art. 19 alin. (1) și (2) din legea insolvabilității, în adresa debitorului a fost remisă notificarea nr. ***** din 23.09.2024, prin care s-a solicitat achitarea restanței față de bugetul public național, iar în cazul existenței unuia din temeiurile de intentare a procedurii de insolvabilitate, urmează a se depune cerere introductivă în termen de 10 zile de la recepționarea notificării în cauză.

Evidențiază că, notificarea a fost expediată la sediul debitorului SRL ”Optima Work” – mun. Chișinău, str. Grădina Botanică nr. 14 bl.3, of. 307, conform datelor de identificare ale debitorului, confirmate prin extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice, însă aceasta nu a fost recepționată de către debitor, motiv din care, la data de 15.10.2024, Serviciul Fiscal de Stat a publicat notificarea prealabilă privind insolvabilitatea, pe portalul www.sfs.md.

Deoarece debitorul nu a depus cerere introductivă, Serviciul Fiscal de Stat a depus prezenta cerere de intentare a procedurii de insolvabilitate față de SRL ”Optima Work”, propunând la funcția de administrator provizoriu, a lui Panciuc Adrian.

Cere Serviciul Fiscal de stat admiterea cererii introductive, cu aplicarea față de debitorul SRL ”Optima Work” a măsurilor de asigurare, prevăzute de art. 24 din Legea insolvabilității; intentarea procedurii de insolvabilitate, cu inițierea procedurii falimentului față de debitorul SRL ”Optima Work”; recunoașterea Serviciului Fiscal de Stat în calitate de creditor chirografar față de SRL ”Optima Work”; încasarea creanțelor fiscale, care la data de 13.11.2024, constituie suma de 18 514 029,86 lei și numirea în calitate de administrator provizoriu/lichidator a administratorului autorizat Panciuc Adrian.

Soluția procesuală a instanței de fond ce constituie obiect al recursului.

Prin încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 24 decembrie 2024 s-a restituit fără examinare, cererea introductivă înaintată de creditorul Serviciul Fiscal de Stat privind intentarea procesului de insolvabilitate față de SRL ”Optima Work”.

Argumentele recurentului vis-a-vis de pretinsele încălcări.

Nefiind de acord cu încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 24 decembrie 2024, la data de 16.01.2025, Serviciul Fiscal de Stat a depus recurs, prin care a solicitat admiterea acestuia, casarea încheierii primei instanțe și restituirea cauzei spre rejudecare.

În susținerea cererii de recurs, recurentul a reiterat poziția expusă în cererea introductivă, indicând că prima instanță neîntemeiat a dispus restituirea acesteia fără examinare, considerând că, la cererea introductivă nu a fost anexată dovada notificării debitorului, constatând că cererea introductivă privind intentarea procesului de insolvabilitate față de debitorul SRL ”Optima Work” afost întocmită de creditor cu încălcarea art. 20 alin. (2) Legea insolvabilității nr. 149 din 29.06.2012, și anume - creditorul nu a prezentat dovada notificării prealabile a debitorului de către creditor, conform cerințelorprevăzute în art. 19 din Legea insolvabilității.

În acest sens, instanța de fond a reținut că, prin notificarea prealabilă a debitorului, se face referire la o restanță la bugetul public național în baza hotărârii emise cu privire la executarea silită a obligației fiscale seria ***** din 17.09.2024, iar potrivit cererii introductive, creditorul a invocat încasarea creanțelor fiscale în sumă totală de 18 514 029,86 lei, justificată în baza unor alte hotărâri emise cu privire la executarea silită a obligațiilor fiscale, decât cea la care s-a făcut trimitere în notificarea prealabilă și anume – seria ***** nr. ***** din 29.11.2021 și nr. ***** din 17.09.2024.

Totodată, instanța de fond a concluzionat că, cererea introductivă a fost bazată pe restanța debitorului față de bugetul public național, care deține o altă sumă decât cea indicată în notificarea prealabilă.

Atrage atenția asupra prevederilor art. 18 alin. (1) din Legea insolvabilităţii nr.

149 din 29.06.2012, creditorul poate depune cerere introductivă dacă are un interes legitim în intentarea procesului de insolvabilitate şi îşi poate argumenta creanţele şi temeiurile de intentare a procesului de insolvabilitate.

Notează că, potrivit art. 20 din Legea insolvabilităţii nr. 149 din 29.06.2012, în cererea introductivă a creditorului trebuie să se indice: a) denumirea/numele şi prenumele creditorului şi ale debitorului, sediul/adresa, alte date de identificare ale acestora, confirmate prin extrasul din registrul public corespunzător; b) valoarea creanţelor creditorului, mărimea dobânzilor şi a penalităţilor aferente; c) temeiul creanţelor şi termenul executării lor; d) menţiuni despre alte probe ce confirmă creanţa creditorului; e) propunerea candidaturii la funcţia de administrator provizoriu pe perioada de observare a debitorului; f) alte date, considerate de creditor ca fiind necesare pentru examinarea cererii. La cererea introductivă a creditorului se anexează: a) documentele ce adeveresc obligaţiile debitorului faţă de creditor, mărimea datoriilor la aceste obligaţii, scadenţa obligaţiilor, temeiul intentării procesului de insolvabilitate potrivit art. 10, alte documente care justifică cererea creditorului; b) dovada notificării prealabile a debitorului de către creditor; c) dovada notificării Serviciului Fiscal de Stat despre intenţia de a depune cerere introductivă, cu excepţia cazului în care cererea introductivă a fost depusă de către Serviciul Fiscal de Stat.

Conform art. 22 alin. (1) din Legea insolvabilităţii nr. 149 din 29.06.2012, instanţa de insolvabilitate restituie fără examinare cererea introductivă întocmită cu încălcarea art. 20 sau a art. 17. Încheierea privind restituirea fără examinare a cererii introductive poate fi atacată cu recurs.

Serviciul Fiscal de Stat invocă faptul că încheierea instanţei de fond este ilegală şi neîntemeiată, or, în opinia sa cererea a fost restituită în urma unei aprecieri formale, subiective, lipsite de aplicarea principiilor legalităţii, egalităţii şi scopului unui proces echitabil, pretinde că instanța prin soluția adoptată a încălcat dreptul fundamental de acces la justiţie a recurentului prin restituirea acţiunii depuse.

Subliniază recurentul că, în conformitate cu art. 19 alin. (1) şi alin (2) din Legea insolvabilităţii nr. 149 din 29.06.2012, creditorul depune cerere introductivă numai după notificarea prealabilă a debitorului. Notificarea prealabilă se consideră făcută dacă, până la depunerea cererii introductive, debitorul a fost informat de către creditor sau de executorul judecătoresc, sau, în cazurile prevăzute expres de Codul fiscal, de către organele abilitate despre faptul că se află în întîrziere ori despre înaintarea spre executare a titlului executoriu sau a unui alt document echivalent lui în condiţiile prevăzute expres de Codul de executare.

Potrivit art. 129^1 Cod fiscal, (1) actele Serviciului Fiscal de Stat se trimit destinatarului prin poştă cu scrisoare recomandată şi cu aviz de primire sau prin orice alt mijloc care să asigure confirmarea primirii lor (telegramă, fax, e-mail etc.) ori se înmânează personal destinatarului sau altor persoane indicate la alin.(2) de către Serviciul Fiscal de Stat. (2) în cazul absenţei destinatarului persoană fizică, documentele menţionate la alin. (1) se înmânează unui membru adult al familiei lui,

rudelor, afinilor acestuia sau unei persoane care locuieşte cu destinatarul, pentru a fi transmise acestuia. Persoana care a primit documentele este responsabilă de transmiterea sau de comunicarea lor neîntîrziată destinatarului şi răspunde pentru prejudiciile cauzate prin necomunicarea sau prin comunicarea tardivă a actelor. Documentul se consideră înmânat destinatarului la data indicată în avizul de primire. (3) în cazul persoanei juridice, documentele se expediază pe adresa ei juridică şi se consideră recepţionate la data intrării lor în sediu sau la data înmânării lor unui angajat din administraţia, din oficiul sau din secretariatul destinatarului, pentru a fi transmise acestuia. (4) în cazul în care înmânarea actului Serviciului Fiscal de Stat către persoanele indicate la alin.(2) şi (3) nu a fost posibilă, actul va fi comunicat prin publicitate. (4^1) Comunicarea prin publicitate se efectuează prin afişarea concomitentă, la sediul organului fiscal emitent şi pe pagina web a Serviciului Fiscal de Stat, a anunţului în care se menţionează că a fost emis actul Serviciului Fiscal de Stat pe numele destinatarului (4^2) Actul Serviciului Fiscal de Stat menţionat la alin.(4) şi (4^1) se consideră comunicat după expirarea a 15 zile de la data afişării anunţului. (5) Destinatarul şi persoana care a primit documentele pentru a le transmite semnează şi restituie avizul de primire. (6) Refuzul de a primi actele Serviciului Fiscal de Stat nu împiedică efectuarea de către Serviciul Fiscal de Stat a acţiunilor ulterioare ce se impun conform cadrului legal.

Învederează că, în adresa debitorului SRL „Optima Work” a fost remisă notificarea nr. ***** din 23.09.2024, prin care s-a solicitat achitarea restanţei faţă de bugetul public naţional în sumă de 18 333 131,14 lei, iar în cazul existenţei unuia din temeiurile de intentare a procedurii de insolvabilitate, urmează să depună cerere introductivă în termen de 10 zile de la recepţionarea prezentei notificări.

Evidenţiază recurentul că, notificarea menţionată a fost expediată la sediul debitorului SRL „Optima Work”, mun. Chişinău, str. Grădina Botanica, nr. 14, bl.3, of.307, conform datelor de identificare a debitorului, confirmate prin extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice, notificarea fiind restituită expeditorului cu menţiunea „nereclamat”.

Ulterior, Serviciul Fiscal de Stat a publicat la data de 15.10.2024 pe pagina web a SFS, notificarea prin care s-a adus la cunoştinţă SRL „Optima Work” despre admiterea restanţei faţă de bugetul public naţional şi s-a propus debitorului să achite restanţa integral.

Prin urmare, susține că, Serviciul Fiscal de Stat s-a conformat prevederilor legale şi a întreprins toate măsurile pentru a notifica debitorul în vederea achitării restanţei faţă de bugetul public naţional.

Mai indică că, potrivit art. 11 din Legea insolvabilităţii, componenţa şi mărimea obligaţiilor debitorului sunt cele existente la momentul depunerii cererii introductive, dacă legea nu prevede altfel. La determinarea temeiurilor de insolvabilitate se iau în calcul: a) mărimea obligaţiilor pecuniare, inclusiv suma restanţei la livrarea bunurilor, la prestarea serviciilor şi la îndeplinirea lucrărilor care urmează a fi plătite de către

debitor; b) mărimea datoriilor la credite, la împrumut, plus dobînda care urmează a fi achitată de către debitor; c) mărimea prejudiciilor care urmează a fi recuperate de la debitor; d) mărimea obligaţiilor la bugetul public naţional prevăzute de lege. La constatarea insolvabilităţii debitorului nu se ia în calcul valoarea creanţelor constituite din: a) penalităţi şi/sau din alte sancţiuni financiare aferente neexecutării obligaţiilor; b) orice obligaţie de plată faţă de asociaţii (membrii, acţionarii) debitorului.

Subliniază recurentul că, la caz, suma indicată în notificarea prealabilă adresată debitorului s-a modificat urmare a creşterii majorărilor de întârziere în legătură cu neachitarea în termen a restanţelor la buget.

Totodată, accentuează că, plăţile de bază au rămas nemodificate, or restanţa faţă de bugetul public naţional s-a calculat în baza dărilor de seamă prezentate pentru perioada fiscală *****, precum şi în temeiul Deciziilor asupra cazului de încălcare a legislaţiei fiscale nr. *****din 24.10.2021 şi nr. ***** din 24.07.2024.

În scopul asigurării încasării restanţei şi aplicării măsurilor de executare silită, de către Serviciul Fiscal de Stat conform prevederilor art. 196 alin. (5) Cod fiscal, au fost emise hotărârile cu privire la executarea silită a obligaţiilor fiscale seria ***** nr.***** din 29.11.2021 şi nr. ***** din 17.09.2024, conform cărora s-au aplicat modalităţile de executare silită a obligaţiilor fiscale stipulate în art. 194, alin. (1), lit. b), c), d) şi alin. (2) Cod fiscal.

Atrage atenția asupra faptului că, a remis către executorul judecătoresc Ciobanu Ruslan, hotărârea cu privire la executarea silită a obligaţiei fiscale a contribuabilului seria ***** nr. ***** din 29.11.2021, în vederea aplicării măsurilor de executare silită.

Remarcă recurentul că, legea nu interzice calcularea majorării de întârziere de la data notificării până la data depunerii cererii introductive, or art. 11 din Legea insolvabilităţii stabileşte clar că componenţa şi mărimea obligaţiilor debitorului sânt cele existente la momentul depunerii cererii introductive.

Astfel, Serviciul Fiscal de Stat apreciază critic constatarea instanţei că, prin notificarea prealabilă a debitorului, se face referire la o restanţă la bugetul public naţional în baza hotărârii emise cu privire la executarea silită a obligaţiei fiscale seria ***** din 17.09.2024, or Serviciul Fiscal de Stat a indicat expres în conţinutul cererii introductive faptul că, restanţa faţă de bugetul public naţional s-a format în baza dărilor de seamă prezentate de debitor în cadrul activităţii sale economice pentru perioada fiscală *****, precum şi în temeiul Deciziilor asupra cazului de încălcare a legislaţiei fiscale nr.*****din 24.10.2021 şi nr.***** din 24.07.2024. Hotărârile de executare silită a obligaţiilor fiscale în cauză, reprezentă o modalitate de executare silită a obligaţiilor fiscale stipulate în art. 194, alin. (1), lit. b), c), d) şi alin. (2) Cod fiscal, nu un temei de apariţie a restanţei faţă de bugetul public naţional.

Contrar celor expuse anterior, instanţa de insolvabilitate a ajuns la concluzia că, restanţa faţă de bugetul public naţional s-a format în baza unor alte hotărâri emise cu privire la executarea silită a obligaţiilor fiscale decât cea în baza căreia a fost

expediată notificarea prealabilă.

Prin urmare, opinează că, la caz, au fost respectate pe deplin prevederile legale în partea ce ţine de efectuarea notificării şi respectarea condiţiilor pentru înaintarea cererii introductive, fapt ce impune necesitatea admiterii recursului, casării încheierii primei instanțe, cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de fond.

Argumentele părții intimate vis-avis de recursul declarat:

Fiind înștiințată despre cererea de recurs depusă de Serviciul Fiscal de Stat, intimata ”Optima Work” SRL nu a prezentat referință la cererea de recurs.

Verificarea întrunirii condițiilor de punere pe rol și examinare a recursului.

Colegiul notează că, în acord cu art. 1 alin. (4) din Legea insolvabilității, procesul de insolvabilitate se desfășoară în conformitate cu prevederile Codului de procedură civilă și cu cele ale prezentei legi.

Potrivit art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Totodată, art. 8 alin. (2) din Legea insolvabilității, prevede că, încheierile instanței de insolvabilitate pot fi atacate cu recurs în termen de 15 zile de la data comunicării și numai în cazurile expres prevăzute de prezenta lege. Termenul de recurs, precum și recursul declarat nu suspendă executarea încheierilor instanței de insolvabilitate.

La caz, se reține că, încheierea contestată a fost emisă la data de 24 decembrie 2024, fiind comunicată recurentului la data de 03.01.2025 (f.d.104), recursul fiind depus la data de 16.01.2025.

Astfel, Colegiul constată că, cererea de recurs a fost depusă cu respectarea termenului legal prevăzut în acest sens de legislator.

De asemenea, Completul de judecată remarcă că, recursul depus conține motivele de fapt și de drept pe care recurentul își întemeiază poziția.

În condițiile descrise mai sus, Completul de judecată concluzionează despre întrunirea condițiilor de punere pe rol a recursului în cauză, motiv din care acesta urmează a fi judecat în fond.

Aprecierea instanţei de recurs a argumentelor părţilor şi cadrului legal aplicabil situaţiei litigioase:

Verificând legalitatea și temeinicia încheierii contestate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces și a materialelor din dosar, Colegiul consideră recursul întemeiat, acesta urmând a fi admis, cu casarea încheierii instanței de fond și remiterea cauzei la rejudecare, din următoarele motive.

Potrivit art.426 alin.(3) Cod de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilității şi fără participarea părţilor.

Norma juridică prevăzută la art.427 lit. b) CPC stabilește că, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să

caseze integral sau parţial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluţionată prin încheierea casată.

Potrivit art.432 alin.(2), (3) CPC părţile şi alţi participanţi la proces sânt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esenţială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural. Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanţa judecătorească:

a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;

b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;

c) a interpretat în mod eronat legea,

d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

În conformitate cu prevederile art.5 CPC, orice persoană interesată este în drept să se adreseze în instanţa de judecată în modul stabilit de lege, pentru a-şi apăra drepturile încălcate sau contestate, libertăţile şi interesele legitime.

În temeiul prevederilor art.32 alin.(1) CPC, nimeni nu poate fi lipsit, fără consimţământul său, de dreptul la judecarea cauzei sale de către o instanţă sau de judecătorii în a căror competenţă cauza respectivă este dată prin lege, cu excepţia cazurilor expres stabilite de prezentul cod.

În acord cu art. 9 alin. (1) şi (2) CPC, instanţei judecătoreşti îi revine un rol diriguitor în organizarea şi desfăşurarea procesului, ale cărui limite şi al cărui conţinut sânt stabilite de prezentul cod şi de alte legi.

Completul judiciar punctează că, în conformitate cu art. 5 alin. (1) al Legii insolvabilității, cererea de intentare a procesului de insolvabilitate se examinează de către instanța de judecată (instanța de insolvabilitate) în conformitate cu competența jurisdicțională stabilită în Codul de procedură civilă şi în prezenta lege.

Prevederi similare se conțin și în art. 356 Cod de procedură civilă, care statuează că, cererea de declarare a insolvabilităţii se judecă în instanţă conform normelor generale din prezentul cod, cu excepţiile şi completările stabilite de legislaţia insolvabilităţii.

Instanța de recurs menționează de asemenea că, în concordanță cu prevederile art. 9 din Legea insolvabilității nr. 149 din 29.06.2012, procesul de insolvabilitate se intentează doar pe baza unei cereri de intentare a procesului de insolvabilitate.

În accepțiunea art.10 alin. (1), (2) și (3) din aceeași Lege, intentarea unui proces de insolvabilitate presupune existența unui temei general sau special. Temeiul general de intentare a unui proces de insolvabilitate constă în incapacitatea de plată a debitorului. Temeiul special de intentare a unui proces de insolvabilitate constă în supraîndatorarea debitorului în cazul în care acesta este persoană juridică responsabilă de creanţele creditorilor în limitele patrimoniului său. În acest caz, la baza evaluării patrimoniului debitorului trebuie pusă continuarea activităţii lui dacă acest fapt este posibil.

Art. 12 din Legea enunțată, prevede că, dreptul de a depune cerere introductivă

îl au: debitorul, creditorii, alte persoane indicate în prezenta lege.

În concordanță cu reglementările legale statuate la art. 18 alin. (1) din Legea insolvabilității, creditorul poate depune cerere introductivă dacă are un interes legitim în intentarea procesului de insolvabilitate şi îşi poate argumenta creanțele şi temeiurile de intentare a procesului de insolvabilitate.

Art. 19 din Legea insolvabilității, prevede că, (1) Creditorul depune cerere introductivă numai după notificarea prealabilă a debitorului. (2) Notificarea prealabilă se consideră făcută dacă, pînă la depunerea cererii introductive, debitorul a fost informat de către creditor sau de executorul judecătoresc, sau, în cazurile prevăzute expres de Codul fiscal, de către organele abilitate despre faptul că se află în întîrziere ori despre înaintarea spre executare a titlului executoriu sau a unui alt document echivalent lui în condiţiile prevăzute expres de Codul de executare.

În acord cu art. 20 alin. (1) din aceeași Lege, în cererea introductivă a creditorului trebuie să se indice: a) denumirea/numele şi prenumele creditorului şi ale debitorului, sediul/adresa, alte date de identificare ale acestora, confirmate prin extrasul din registrul public corespunzător; b) valoarea creanțelor creditorului, mărimea dobânzilor şi a penalităţilor aferente; c) temeiul creanţelor şi termenul executării lor; d) mențiuni despre alte probe ce confirmă creanţa creditorului; e) propunerea candidaturii la funcţia de administrator provizoriu pe perioada de observare a debitorului; f) alte date, considerate de creditor ca fiind necesare pentru examinarea cererii. (2) La cererea introductivă a creditorului se anexează: a) documentele ce adeveresc obligaţiile debitorului faţă de creditor, mărimea datoriilor la aceste obligaţii, scadenţa obligaţiilor, temeiul intentării procesului de insolvabilitate potrivit art.10, alte documente care justifică cererea creditorului; *b) dovada notificării prealabile a debitorului de către creditor;* c) dovada notificării Serviciului Fiscal de Stat despre intenţia de a depune cerere introductivă, cu excepţia cazului în care cererea introductivă a fost depusă de către Serviciul Fiscal de Stat; d) copia de pe hotărârea irevocabilă a instanţei de judecată sau copia de pe hotărârea arbitrală irevocabilă ori copia de pe hotărârea judecătorească irevocabilă privind recunoaşterea hotărârii judecătoreşti sau a hotărârii arbitrale străine, ori decizia (hotărârea) organului abilitat prin lege executorie la acel moment.

Cu referire la cazul deferit judecării, Completul judiciar constată că, la data de 23.12.2024, Serviciul Fiscal de Stat, în calitate de potențial creditor, a promovat în instanța de insolvabilitate, cerere privind inițierea procedurii de insolvență în privința SRL ”Optima Work”, invocând în acest sens deținerea unei creanțe certe, lichide și exigibile, care la data de 13.11.2024, conform controlului curent generalizat al contribuabilului, constituie suma de 18 514 029,86 lei, formată din: creanțe chirografare de rangul III (plăți de bază) – în sumă de 8 406 184,95 lei și creanțe chirografare de rangul VI (majorări de întârziere, amenzi) – în sumă de 10 107 844,91 lei.

Prin încheierea supusă recursului, instanța de fond a concluzionat de a restitui

cererea introductivă depusă de Serviciul Fiscal de Stat fără examinare, pe motiv că cererea introductivă în privința debitorului SRL ”Optima Work” a fost întocmită cu încălcarea art. 20 alin.(2) lit. b) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29.06.2012

Pentru a decide astfel, instanța de fond a menționat că, analizând conținutul notificării prealabile a debitorului nr.***** din 23.09.2024, s-a atestat că, creditorul a solicitat achitarea restanței în sumă totală de 18 333 131,14 lei în baza hotărârii emise cu privire la executarea silită a obligațiilor fiscale nr. ***** din 17.09.2024.

S-a remarcat totodată că, deși prin notificarea prealabilă a debitorului s-a făcut referire la o restanță la bugetul public național în baza hotărârii emise cu privire la executarea silită a obligațiilor fiscale ***** din 17.09.2024, potrivit cererii introductive, creditorul Serviciul Fiscal de Stat a depus cerere introductivă, în vederea încasării creanțelor fiscale în sumă totală de 18 514 029,86 lei, justificată în baza unor alte hotărâri emise cu privire la executarea silită a obligațiilor fiscale decât cea la care s-a făcut trimitere în notificarea prealabilă, și anume: seria ***** nr.***** din 29.11.2021 și ***** din 17.09.2024.

Prin urmare, judecătorul primei instanțe a concluzionat că cererea introductivă a fost bazată pe restanța înregistrată la bugetul public național în baza unor alte hotărâri emise cu privire la executarea silită a obligațiilor fiscale decât cea în baza căreia a fost expediată notificarea prealabilă, cererea introductivă bazându-se pe restanța înregistrată la bugetul public național, care reține o altă sumă decât cea indicată în notificarea prealabilă.

Completul judiciar apreciază ca fiind pripită concluzia primei instanțe privind restituirea cererii introductive depuse de Serviciul Fiscal de Stat, pe motivele invocate în actul judecătoresc contestat cu recurs, și la acest capitol reține următoarea stare de drept și de fapt relevantă raportului juridic :

În conformitate cu art. 22 Cod civil, (1) Se consideră notificare comunicarea unui act juridic sau a unei informații într-un scop juridic. (2) Notificarea poate fi făcută prin orice mijloace adecvate circumstanțelor, dacă legea sau actul juridic nu impune o anumită cerință de formă. (3) Notificarea produce efecte din momentul când ajunge la destinatar, cu excepția cazului în care aceasta prevede un efect întârziat. (4) Notificarea se consideră ajunsă la destinatar: a) când este predată destinatarului; b) când este predată la adresa poștală indicată de destinatar în acest scop ori, în lipsa acesteia, la sediul destinatarului persoană juridică sau la domiciliul destinatarului persoană fizică; c) în cazul unei notificări transmise prin poștă electronică sau prin alt mijloc de comunicare individuală, când poate fi accesată de către destinatar; sau d) când este pusă în orice alt fel la dispoziția destinatarului într-un loc și într-un mod care fac posibil în mod rezonabil accesul destinatarului, fără întârziere. (5) Notificarea se consideră că a ajuns la destinatar după îndeplinirea uneia dintre cerințele prevăzute la alin. (4), oricare dintre acestea este îndeplinită mai întâi. (6) Notificarea nu produce efecte, dacă revocarea acesteia ajunge la destinatar înaintea notificării sau în același timp cu aceasta. (7) Notificarea transmisă de către un reprezentant sau ajunsă la el se

consideră făcută sau, după caz, ajunsă la persoana reprezentată dacă reprezentantul era împuternicit să transmită sau, după caz, să primească notificările de acest fel. (8) Orice clauză contrară dispozițiilor prezentului articol în detrimentul consumatorului este nulă. (9) Dispozițiile legale speciale în materie de comunicări judiciare rămân aplicabile.

Completul notează că, în acord cu art. 129^1 Cod fiscal, (1) Actele Serviciului Fiscal de Stat se trimit destinatarului prin poştă cu scrisoare recomandată şi cu aviz de primire sau prin orice alt mijloc care să asigure confirmarea primirii lor (telegramă, fax, e-mail etc.) ori se înmânează personal destinatarului sau altor persoane indicate la alin.(2) de către Serviciul Fiscal de Stat. (2) În cazul absenţei destinatarului persoană fizică, documentele menţionate la alin. (1) se înmânează unui membru adult al familiei lui, rudelor, afinilor acestuia sau unei persoane care locuieşte cu destinatarul, pentru a fi transmise acestuia. Persoana care a primit documentele este responsabilă de transmiterea sau de comunicarea lor neîntîrziată destinatarului şi răspunde pentru prejudiciile cauzate prin necomunicarea sau prin comunicarea tardivă a actelor. Documentul se consideră înmânat destinatarului la data indicată în avizul de primire. (3) În cazul persoanei juridice, documentele se expediază pe adresa ei juridică şi se consideră recepţionate la data intrării lor în sediu sau la data înmânării lor unui angajat din administraţia, din oficiul sau din secretariatul destinatarului, pentru a fi transmise acestuia. (4) În cazul în care înmânarea actului Serviciului Fiscal de Stat către persoanele indicate la alin.(2) şi (3) nu a fost posibilă, actul va fi comunicat prin publicitate. (4^1) Comunicarea prin publicitate se efectuează prin afişarea concomitentă, la sediul organului fiscal emitent şi pe pagina web a Serviciului Fiscal de Stat, a anunţului în care se menţionează că a fost emis actul Serviciului Fiscal de Stat pe numele destinatarului. (4^2) Actul Serviciului Fiscal de Stat menţionat la alin.(4) şi (4^1) se consideră comunicat după expirarea a 15 zile de la data afişării anunţului. (5) Destinatarul şi persoana care a primit documentele pentru a le transmite semnează şi restituie avizul de primire. (6) Refuzul de a primi actele Serviciului Fiscal de Stat nu împiedică efectuarea de către Serviciul Fiscal de Stat a acţiunilor ulterioare ce se impun conform cadrului legal.

La caz, Completul judiciar constată că, la cererea introductivă înaintată de Serviciul Fiscal de Stat, a fost anexată copia notificării nr. ***** din 23.09.2024, expediată la adresa debitorului SRL ”Optima Work” (mun. Chişinău, str. Grădina Botanica, nr. 14, bl.3, of.307), conform datelor de identificare a debitorului confirmate prin extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice, prin care s-a solicitat debitorului achitarea restanţei faţă de bugetul public naţional în sumă de 18 333 131,14 lei, iar în cazul existenţei unuia din temeiurile de intentare a procedurii de insolvabilitate, s-a indicat ca acesta din urmă să depună cerere introductivă în termen de 10 zile de la recepţionarea prezentei notificări (f.d.15).

Instanța de recurs menționează că, notificarea în cauză nu a fost recepționată de către debitorul SRL ”Optima Work” fiind restituită în adresa expeditorului cu

mențiunea ”nereclamat” (f.d.16-16 verso).

Completul judiciar remarcă că, deoarece notificarea prealabilă, remisă la sediul entității juridice debitoare, nu a fost recepționată de către destinatară, notificarea respectivă a fost publicată pe pagina web a Serviciului Fiscal de Stat (www.sfs.md) la data de 15.10.2024 la compartimentul „ANUNȚURI” (f.d.17).

Prin urmare, raportând circumstanțele de fapt reliefate mai sus, la prevederile legale pre-citate, Colegiul constată cu certitudine că, Serviciul Fiscal de Stat a exercitat obligația de notificare prealabilă a debitorului SRL „Optima Work”, respectând reglementările legale statuate de art. 19-20 din Legea insolvabilității, restituirea cererii introductive pe aceste motive, fiind neîntemeiată.

Cât privesc concluziile instanței de fond cu referire la suma indicată în notificarea prealabilă adresată debitorului, Completul notează, în temeiul art. 11 din Legea insolvabilităţii, componenţa şi mărimea obligaţiilor debitorului, sunt cele existente la momentul depunerii cererii introductive, dacă legea nu prevede altfel. La determinarea temeiurilor de insolvabilitate se iau în calcul: a) mărimea obligaţiilor pecuniare, inclusiv suma restanţei la livrarea bunurilor, la prestarea serviciilor şi la îndeplinirea lucrărilor care urmează a fi plătite de către debitor; b) mărimea datoriilor la credite, la împrumut, plus dobânda care urmează a fi achitată de către debitor; c) mărimea prejudiciilor care urmează a fi recuperate de la debitor; d) mărimea obligaţiilor la bugetul public naţional prevăzute de lege. La constatarea insolvabilităţii debitorului, nu se ia în calcul valoarea creanţelor constituite din: a) penalităţi şi/sau din alte sancţiuni financiare aferente neexecutării obligaţiilor; b) orice obligaţie de plată faţă de asociaţii (membrii, acţionarii) debitorului.

La caz, instanța de recurs atestă că, suma de *18 333 131,14 lei*, indicată în notificarea prealabilă adresată debitorului, s-a modificat drept urmare a creşterii majorărilor de întârziere în legătură cu neachitarea în termen a restanţelor la bugetul public naţional, or, datoria de bază, în sumă de 8 406 184,95 lei, calculată în baza dărilor de seamă prezentate de către debitor pentru perioada fiscală *****, precum şi în temeiul Deciziilor asupra cazului de încălcare a legislaţiei fiscale nr.*****din 24.10.2021 şi nr.***** din 24.07.2024 - au rămas neschimbate, majorându-se doar restanţa faţă de bugetul public naţional în partea ce ține de majorările de întârziere și amenzi.

Corespunzător, Completul subliniază că, legislația în vigoare nu interzice calcularea majorării de întârziere de la data notificării până la data depunerii cererii introductive, or, din conținutul art. 11 din Legea insolvabilităţii, citat mai sus, se denotă cert că, componenţa şi mărimea obligaţiilor debitorului sânt cele existente la momentul depunerii cererii introductive.

În aceeași ordine de idei, urmează a se menționa că, prima instanță eronat a concluzionat că, prin notificarea prealabilă a debitorului SRL ”Optima Work” (f.d.15), s-a făcut referire la o restanţă la bugetul public naţional, în baza hotărârii emise cu privire la executarea silită a obligaţiei fiscale seria ***** din 17.09.2024, or,

potențialul creditor, Serviciul Fiscal de Stat a indicat în cererea introductivă că, restanţa faţă de bugetul public naţional s-a format în baza dărilor de seamă prezentate de debitor în cadrul activităţii sale economice pentru perioada fiscală A/2019 - A/2021, precum şi în temeiul Deciziilor asupra cazului de încălcare a legislaţiei fiscale nr.*****din 24.10.2021 şi nr.***** din 24.07.2024.

În acest context, Colegiul apreciază ca fiind eronată, pripită și nejustificată concluzia primei instanțe privind restituirea fără examinare a cererii introductive, înaintate de Serviciul Fiscal de Stat în privința SRL ”Optima Work”, fapt care indubitabil indică asupra necesității admiterii cererii de recurs și casării încheierii recurate, cu remiterea cauzei în prima instanță, în același complet de judecată, pentru rejudecare, la etapa de primire a cererii.

Astfel, pornind de la premisa că, drepturile fundamentale trebuie garantate într-o manieră concretă şi reală, nu iluzorie şi teoretică, imposibilitatea concretă de sesizare a unei instanţe de către persoana interesată constituie o încălcare a dreptului acesteia de acces la justiţie.

Consecvent, în vederea respectării dreptului potețialului creditor/recurentului Serviciul Fiscal de Stat de acces liber la justiţie, ce constituie un principiu fundamental al organizării oricărui sistem judiciar democratic, fiind consacrat într-un număr important de documente internaţionale, Completukl de judecată conchide de a admite recursul și de a casa încheierea primei instanțe, restituind spre rejudecare problema soluţionată prin încheierea casată.

În conformitate cu art. 427 lit. b), 428 Cod de procedură civilă, Colegiul,-

d e c i d e:

Recursul declarat de Serviciul Fiscal de Stat, ***se admite***.

Se casează încheierea Judecătoriei Chișinău, sediul Central din 24 decembrie 2024, emisă în cauza de insolvabilitate, la cererea introductivă depusă de Serviciul Fiscal de Stat în privința SRL „Optima Work”, cu remiterea cauzei spre rejudecare în prima instanță, în același complet de judecată, la etapa primirii cererii.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele completului,
Judecătorul Ghenadie Mîra

Judecătorii Andrei Cașcaval

Angela Bostan